

Till: **Universitetskanslersämbetet (UKÄ)**
Juridiska avdelningen

Remissvar:

Studentinflytande när en enda person bereder eller fattar beslut

UKÄ reg.nr 32-00353-19

UKÄ har efterfrågat att SFS redogör för sin syn på om vissa typer av beslut kan anses omfattas av studenternas rätt till studentinflytande när en enda person bereder eller fattar beslut.

Det besvarade formuläret är bifogat. Svaren har haft några utgångspunkter som bör beaktas:

Utifrån studentperspektivet så är det viktiga *om* studenterna har rätt till studentinflytande. Det är mindre viktigt vilken lagstiftning som ger stöd i det specifika fallet. I en del frågor är det inte högskolelagen, utan arbetsmiljölagen, som på det tydligaste sättet ger studenterna rätt till inflytande. När vi har svarat ja i formuläret med hänvisning till arbetsmiljölagen, utesluts dock inte att högskolelagen också ger studenterna rätt till inflytande. Däremot så är rätten ibland tydligare eller mer omfattande utifrån arbetsmiljölagen. Vi ser då ingen anledning att tolka vad högskolelagen säger om samma fall.

Vad gäller rätten till inflytande i samband med rekryteringar så finns det en viktig skillnad mellan de befattningar som är särskilt reglerad (professor, lektor, biträdande lektor) och de befattningar som lärosätena själva har kan inrätta och bestämma villkoren för. Studenterna har alltid rätt till inflytande vid rekrytering av reglerade befattningar, men för andra befattningar måste det göras en bedömning från fall till fall på basis av om de har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Vad som gäller för doktorandtjänster tas inte upp i remissen.

Med anledning av vad som tycks vara ett tekniskt fel så fick SFS inte kännedom om remissen förrän den 17 februari, vilket är efter sista svarsdatum. För att kunna inkomma med svar skyndsamt så har vi inte hunnit gå igenom förarbetena för att underbygga svaret. Svaren utgår i därför första hand från en bedömning av själva lagtexten samt vår kännedom

om hur olika roller och situationer påverkar utbildningen och studenternas situation. Vi är tacksamma över UKÄ:s överseende med detta.

Matilda Strömberg
Ordförande

matilda.stromberg@sfs.se
070-545 70 45

Sebastian Lagunas Rosén
Politisk sekreterare

sebastian.lagunas.rosen@sfs.se
08-545 701 10

Bilaga 2 – Typer av beslut

Omfattas nedanstående typer av beslut av studenternas rätt till studentinflytande när en enda person bereder eller fattar beslut?

Typ av beslut	Ja	Nej	Kommentar
Beslut om anställning av en universitetslektor	Ja		Lärarnas kompetens har betydelse för utbildningen.
Beslut om anställning av en utbildnings-samordnare	Ja		Utbildningssamordnarens kompetens har betydelse för utbildningen.
Beslut om att begränsa åtkomst till övningsrum och andra salar	Ja		<p>Åtkomst till övningsrum och andra salar har betydelse för studenternas situation.</p> <p>Det regleras även genom arbetsmiljölagen. Samtliga lärosäten ska ha en skyddskommitté. Två studerandeskyddsombud ska ingå i skyddskommittén. (6 kap. 8 § Arbetsmiljölagen)</p> <p>”I skyddskommittén ska behandlas frågor om [...] 3. planering av nya eller ändrade lokaler ...” (6 kap. 9 § AML)</p>
Beslut om att fastställa examinatorslistor	Ja		Vem som är examinator har betydelse för utbildningen.
Beslut om att inleda rekrytering av en universitetslektor	Ja		För att ha en reell möjlighet att påverka beslut om anställning av universitetslektor, behöver studenterna ha möjlighet att utöva inflytande redan i början av rekryteringsprocessen.
Beslut om att inleda rekrytering av en utbildningssamordnare	Ja		För att ha en reell möjlighet att påverka beslut om anställning av utbildningssamordnare, behöver studenterna ha möjlighet att utöva

		inflytande redan i början av rekryteringsprocessen.
Beslut om att reducera antalet student-samverkansmöten		<p>Det beror på.</p> <p>Förutsatt att studenternas rätt att utöva inflytande inte inskränks, så finns det inga krav på studentinflytande i frågor om <i>formerna</i> för studentinflytande enligt högskolelagen.</p> <p>Det tycks dock förekomma att studentsamverkansmöten är ett forum för att hantera arbetsmiljöfrågor för studenterna, något vi tar upp i rapporten Arbetsmiljöarbetet inom högre utbildning från 2019. I vissa fall tycks studentsamverkansmötena motsvara en skyddskommitté. Då finns en reglering i arbetsmiljöförordningen kring hur ofta sådana möten ska ske.</p>
Beslut om att tillsätta en arbetsgrupp		Det beror på vad arbetsgruppen har för uppgift. Men om arbetsgruppens arbete påverkar utbildningen eller studenternas situation, så bör studenterna ha möjlighet att utöva inflytande över huruvida arbetsgruppen ska inrättas och i vilken form.
Beslut om att tillsätta ett strategiskt råd		Se ovan.
Beslut om att upphöra med arbetsmiljögrupp	Ja	<p>Regleras genom arbetsmiljölagen.</p> <p>I fråga om skyddskommitté så skall en sådan alltid finnas, vilket anges tydligt i arbetsmiljölagen.</p> <p>I fråga om andra slags arbetsmiljögrupper, exempelvis på institutionsnivå, så har studerandeskyddsombud rätt att medverka förutsatt att arbetsmiljögruppen har en roll i det systematiska</p>

			<p>arbetsmiljöarbetet. Detta förtydligas i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1), bl a 4 §.</p> <p>Studenterna har alltså rätt till inflytande genom studerandeskyddsombuden i frågor som rör organisering, planering och genomförande av arbetsmiljöarbete.</p>
Beslut om kurslitteratur	Ja		Kurslitteraturen har betydelse för utbildningen.
Beslut om införande av Canvas	Ja		<p>Lärplattformar har betydelse för utbildningen.</p> <p>Införandet av en lärplattform är både en fråga om pedagogik och en arbetsmiljöfråga.</p>
Beslut om ordförande i ämnesråd			Det beror på vad ämnesrådet har för uppgifter. Om ämnesrådets arbete har betydelse för utbildningen så ska studenterna ha möjlighet att utöva inflytande.
Beslut om scheman	Ja		<p>Scheman har betydelse för utbildningen.</p> <p>Scheman kan i vissa fall även vara en arbetsmiljöfråga.</p>
Beslut om tidplan för införande av nya Ladok	Ja		Ladok har betydelse för studenternas situation.
Beslut om utseende av examinator	Ja		(Samma som frågan om examinatorlistor)
Beslut om utseende av kursansvarig	Ja		(Samma som frågan om examinationslistor)
Beslut om utseende av ledamöter i utbildningsnämnd			<p>Vet ej.</p> <p>Om nämndens enskilda ledamöter har betydelse för utbildningen eller studenternas situation, så har studenterna rätt till inflytande. Det</p>

			<p>är dock inte omöjligt, att den enskilda ledamotens betydelse är så ringa, att rätten till studentinflytande inte gör sig gällande. Det beror i så fall på hur studentrepresentationen i nämnden ser ut i övrigt.</p> <p>Studenterna har dock rätt till inflytande i mer övergripande frågor om nämndens sammansättning, exempelvis att den ska representera olika ämnesområden etc.</p>
Beslut om utseende av ordförande i ämnesråd			(Samma som frågan om ordförande i ämnesråd)
Beslut om utseende av prefekt	Ja		Prefekten har betydelse för utbildningen och studenternas situation.
Beslut om utseende av programansvarig	Ja		Programansvarig har betydelse för utbildningen och studenternas situation.
Beslut om utseende av studierektor	Ja		Studierektorn har betydelse för utbildningen och studenternas situation.